

Saarioispuolen kyläyhdistys 20 vuotta

Arvoisat juhlihan yhdistyksen edustajat, hyvät naiset ja herrat.

Meillä tuolta kantakaupungista tulevilla ei ole useinkaan kovin kummoista käsitystä siitä mikä on oikeasti Saarioispuoli. Ei tiedetä, miten se on 16 kylän, parinsadan savun ja muutaman sadan asukkaan yhteisö, jolla on vahva identiteetti ja historia.

Saarioispuoli on monellakin tavalla tuonut Valkeakoskea esiin ja tehnyt sitä erityisesti taiteen ja kulttuurin saralla. Wikströmin museo ja Kari Suomalainen perheineen jatkoi Emil Wikströmin viitoittamaa tietä. Akateemikko Eino Jutikkala on tehnyt Saarioispuolta tutuksi vuosikymmenten ajan. Saarioispuolella on mittava määrä henkilöitä, joiden sormenjälki näkyy niin Valkekoskella kuin valtakunnallisestikin - edellä mainittujen lisäksi.

Saarioispuoli käsitteenä on varsin vieras monelle paikkakuntalaiselle, Tarttila on se tutumpi tapa ilmaista missä ollaan ja mihin alue kartalla sijoitetaan. Kylillä on kuitenkin kaikilla on kulttuurinsa ja identiteettinsä, ulkopuolinen on joskus varsin ihmeissään. Kylät kun vielä mielestäni osittain jakautuvat kahden maakunnan välille - niin on siinä joskus ihmettelemistä.

Tarttilan taajama on ehkä se suurin ja monellakin tavalla merkityksellisin. Siellä sijaitsee koulu ja Päivölän oppilaitos, joka on kansainvälisestikin tunnettu.

Päivölän ongelma on varsin selvä. Isot vanhat kiinteistöt, jotka on rakennettu maatalousoppilaitoksen ja kansanopiston tarpeiden mukaan – ovat nykyoppimiseen toimimattomia osittain. Vaatimukset myös majoitusten suhteen kasvavat koko ajan. Kiinteistökulut ovat näin ollen suuret ja kilpailu alalla on kova. Ongelma on maanlaajuinen.

Ratkaisujen etsiminen on ollut päivittäistä puuhaa vetäjillä jo pitkään.

Tarttilan koulu on nykymyllerryksessä oikeastaan aika hienolla paikalla. Riittävän erillään ja riittävän suuri nykytarpeisiin. Henkilökohtaisesti en näe sen tulevaisuudessa taivaalla lainkaan uhkaavia pilviä. Toki koulujen suuri uhka tällä hetkellä on syntyvyyden raju lasku.

Tarttilassa on myös ollut ja on edelleen tämä kenttä. Urheilu eri kirjoineen on ollut vahvasti esillä monin eri tavoin. Tarttilan kenttä on ollut myös edelläkävijä valkeakoskelaisen urheilun saralla. Aikanaan täällä oli ensimmäinen ja ainoa mahdollisuus harrastaa golfia.

Heikki Aaltonen aikanaan rakensi kentälle muistaakseni 4-reikäisen harjoituskentän. Hyvä hallinto lopetti tuon kentän toiminnan. Se koettiin erään virkamiehen toimesta muille kentän käyttäjille vaaralliseksi. Hänelle kun ei mennyt perille, ettei harjoituksia voi tehdä samanaikaisesti.

Seppo Simola keräsi tänne aikoinaan keväisin kuulamörssarit leirille. Mittanauhan käyttö oli ehdottomasti kielletty. Porukan vieraillessa Apian kentällä, mittailimme salaa jälkiä ja tulokset olivat kovia!

Kalevi Tahvanainen asui pitkään Saarioispuolella. Hän vaikutti monellakin tavalla niin valkeakoskelaisen kuin kansallisen ja kansainvälisen moottoripyöräilyn kehitykseen ja menestymiseen. Kalevin pyöränjäljet näkyvät vieläkin vuosittain Saarioispuolella.

Tarttilan kenttä on ollut monen maailmalla huomattavia summia jalkapalloa pelaamalla tienaavana pelaajan harjoituspaikkana. Aikanaan Hakan europelien vastustajat viihtyivät nimittäin tällä kentällä. Moni huippupelaaja halusi harjoitella täällä – maaseudun rauhassa. Stadionit olivat heille kovin tuttuja, mutta tämä ei niinkään.

Tarttilalaisperäiset Bull ja Viikinki Mentula ovat laajalti tunnettuja lajissaan. Heistä Viikinki on tänään paikalla kunnioittamassa synnyinseutunsa juhlia.

Iku-Turson Akat ovat kirkkoveneensä kanssa lajin ainoat harrastajat Valkekoskella.

Liikunnan ja urheilun lisäksi Saarioispuolella on aina ollut vahva isänmaallinen henki ja sen toiminta eri muodoissaan on erittäin vahvaa ja valtakunnallisestikin arvostettua.

Saarioispuolen kyläyhdistys on todella aktiivinen monin eri tavoin. Tarttistori Pekka Hovilan johdolla on varsin tunnettu ja Vihtavestivaalit (oli) odotettu tapahtuma.

Kyläyhdistys tekee juuri sitä työtä, mikä on omiaan rakentamaan yhteisöllisyyttä, jonka puute yhteiskunnassa tällä hetkellä on todella suuri. Kaikilla on mahdollisuus olla mukana ja harrastaa.

Kuntoportaat ja liikuntapuisto ovat kyläyhdistyksen viimeisin näyte tuosta aktiivisuudesta.

Vielä syyskuun aikana tulevat Vanajavesikeskuksen omistajakuntien edustajat kokoustamaan Visavuoreen sekä tutustumaan Saarioisjärveen ja kyläyhdistyksen sinne rakentamaan luontopolkuun.

Arvoisat juhlivan yhdistyksen edustajat, hyvät juhlavieraat!